

**ΑΝΤΟΥΑΝ
ΝΤΕ ΣΕΝΤ-ΕΞΠΕΡΙ**

ΝΥΧΤΕΡΙΝΗ ΠΤΗΣΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: VOL DE NUIT
ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Νυχτερινή πτήση**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Antoine de Saint-Exupéry
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Δημήτρης Ζορμπαλάς
ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Κατερίνα Δουρίδα
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά, Βάσω Βύρρα

© Antoine de Saint-Exupéry, 1931
© Φωτογραφιών εξωφύλλου: Mark Fearon/Arcangel Images,
javarman/www.shutterstock.com
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2015

Πρώτη έκδοση: Αθανάσιος Ψυχογιός, 1984
Δεύτερη έκδοση: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Φεβρουάριος 2015

Έντυπη έκδοση ISBN 978-960-702-037-6
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-1158-3

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εξμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr • www.psychogios.gr

PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr • www.psychogios.gr

ΑΝΤΟΥΑΝ
ΝΤΕ ΣΕΝΤ-ΕΞΙΠΕΡΙ

νυχτερινή πτώση

Μετάφραση:
Δημήτρης Ζορμπαλάς

Στον κύριο Ντιντιέ Ντορά

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΗΤΑΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ εταιρείες ένας αγώνας ταχύτητας με τ' άλλα μέσα μεταφοράς. Και αυτό θα εξηγήσει, σ' αυτό το βιβλίο, ο Ριβιέρ, θαυμαστή μορφή ηγήτη: «Είναι για μας ζήτημα ζωής ή θανάτου, αφού χάνουμε κάθε νύχτα τον χρόνο που κερδίζουμε στη διάρκεια της ημέρας απ' τους σιδηροδρόμους και τα πλοία». Αυτή η νυχτερινή υπηρεσία, αποδεκτή τώρα πια, μα που κατακρίθηκε πολύ στην αρχή κι έγινε πρακτική μετά τους κινδύνους των πρώτων δοκιμών, ήταν, τον καιρό αυτής της αφήγησης, πολύ ριψοκίνδυνη: στον απηλάφητο κίνδυνο των γεμάτων μ' εκπλήξεις αεροπορικών διαδρομών προστίθεται εδώ το ύπουλο μυστήριο της νύχτας. Όσο μεγάλοι κι αν παραμένουν ακόμα οι κίνδυνοι, προσθέτω αμέσως πως λιγοστεύουν μέρα με τη μέρα, γιατί κάθε νέο ταξίδι διευκολύνει και σιγουρεύει κάπως καλύτερα το επόμενο. Υπάρχει όμως για την αεροπορία, όπως και για την εξερεύνηση άγνωστων περιοχών της γης, μια πρώτη «ηρωϊκή» περίοδος, και η *Νυχτερινή πτήση*, που

μας περιγράφει την τραγική περιπέτεια ενός απ' τους πρωτοπόρους της, παίρνει, πολύ φυσικά, έναν τόνο εποποιίας.

Μ' αρέσει και το πρώτο βιβλίο του Σεντ-Εξιπερί, μα τούτο δω, πολύ περισσότερο. Στο *Ταχυδρομείο του Νότον*, στις αναμνήσεις του αεροπόρου που καταγράφονται με συναρπαστική ακρίβεια, παρεμβάλλεται και μια ερωτική σχέση, που έφερε τον πρωταγωνιστή της ιστορίας πιο κοντά μας. Με πόση τρυφερότητα τον νιώθαμε ανθρώπινο, τρωτό! Ο ήρωας της *Νυχτερινής πτήσης*, χωρίς να χάνει βέβαια την ανθρώπινή του υπόσταση, υψώνεται σε μια υπεράνθρωπη αρετή. Νομίζω πως αυτό που μ' αρέσει περισσότερο σε αυτό το συγκλονιστικό βιβλίο είναι η ευγένειά του. Άλλωστε, ξέρουμε τις αδυναμίες, τις παραχωρήσεις και τον ξεπεσμό του ανθρώπου και η σύγχρονη λογοτεχνία είναι πολύ ικανή στο να τα καταγγέλει. Αυτό όμως το ξεπέραςμα του εαυτού μας, που πετυχαίνει η διακαής θέληση, χρειάζεται κυρίως να μας δείξουν.

Πιο εκπληκτική ακόμα κι απ' τη μορφή του αεροπόρου, μου φαίνεται η μορφή του Ριβιέρ, του αρχιπilotου. Τούτος δω δεν ενεργεί ο ίδιος.

Ενεργοποιεί, εμφυσά στους πιλότους του τις αρετές του, απαιτεί απ' αυτούς το μάξιμουμ της απόδοσης και τους εξαναγκάζει σε ανδραγαθίες. Η ανυποχώρητη απόφασή του δεν ανέχεται αδυναμίες, και γι' αυτόν η παραμικρή λιποψυχία τιμωρείται. Η αυστηρότητά του μπορεί, με πρώτη ματιά, να φανεί απάνθρωπη, υπερβολική. Επιβάλλεται όμως στις ατέλειες και όχι στον ίδιο τον άνθρωπο που ο Ριβιέρ διατείνεται πως σφυρηλατεί. Νιώθεις, μέσ' απ' αυτή τη σκιαγράφηση, όλο τον θαυμασμό του συγγραφέα. Του χρωστάω, ιδιαίτε-

ρα, χάρη, γιατί φώτισε αυτή την παράδοξη αλήθεια, που 'χει για μένα μεγάλη ψυχολογική σημασία: πως η ευτυχία του ανθρώπου δε βρίσκεται στην ελευθερία, μα στην αποδοχή ενός καθήκοντος. Κάθε πρόσωπο αυτού του βιβλίου είναι παθιασμένο, απόλυτα αφοσιωμένο σ' αυτό που πρέπει να κάνει, σ' αυτό το επικίνδυνο καθήκον, στην εκτέλεση και μόνο του οποίου θα βρει την ξεκούραση της ευτυχίας. Και φαίνεται καθαρά πως ο Ριβιέρ δεν είναι αναισθητός (δεν υπάρχει πιο συγκινητικό σημείο απ' την αφήγηση της επίσκεψης της γυναίκας του εξαφανισμένου) και πως δεν του χρειάζεται λιγότερο κουράγιο για να δώσει τις διαταγές του, από κείνο που χρειάζονται οι πιλότοι του για να τις εκτελέσουν.

«Για να γίνεις αγαπητός», θα πει, «αρκεί να λυπάσαι. Εγώ δε λυπάμαι καθόλου, ή το κρύβω... σαστίζω καμιά φορά με τη δύναμή μου». Και ακόμα: «Αγαπάτε αυτούς που διατάζετε, χωρίς όμως να τους το λέτε».

Το αίσθημα του καθήκοντος κυριαρχεί επίσης στον Ριβιέρ: «Το σκοτεινό αίσθημα ενός καθήκοντος, μεγαλύτερου ακόμα κι από κείνο του ν' αγαπάς». Που επιβάλλει στον άνθρωπο να μη βρίσκει τον προορισμό του στον ίδιο του τον εαυτό, μα να υποτάσσεται και να θυσιάζει κι εγώ δε ξέρω σε τι, που τον εξουσιάζει και ζει απ' αυτόν. Και μ' αρέσει που ξαναβρίσκω εδώ αυτό το «σκοτεινό συναίσθημα» που έκανε, παράδοξα, τον Προμηθέα μου να λέει: «Δεν αγαπώ τον άνθρωπο, αγαπώ αυτό που τον κατατρώει». Είναι η πηγή κάθε ηρωισμού: «Ενεργούμε», σκεφτόταν ο Ριβιέρ, «σαν κάτι να ξεπερνά σε αξία την ανθρώπινη ζωή... Τι όμως;» Και ακόμα: «... Ίσως να υπάρχει κάτι άλλο που πρέπει να διασωθεί, μεγαλύτερης διάρκειας· ίσως να πρέπει να δια-

σωθεί αυτό το κομμάτι του ανθρώπου που δουλεύει ο Ρι-βιέρ». Ας μην αμφιβάλλουμε.

Σε μια εποχή όπου η έννοια του ηρωισμού τείνει να χαθεί απ' τους στρατούς, αφού οι αντρίκειες αρετές κινδυνεύουν να μείνουν αχρησιμοποίητες στους αυριανούς πολέμους, των οποίων καλούμαστε, απ' τους χημικούς, να προαισθανθούμε τη μελλοντική φρίκη, η αεροπορία δεν είναι εκείνη στην οποία βλέπουμε ν' αναπτύσσεται πιο θαυμαστά και πιο χρήσιμα το κουράγιο; Κάτι που θα 'ταν παράτολμο παύει να είναι όταν βρίσκεται σε διατεταγμένη υπηρεσία. Ο πιλότος, που διακινδυνεύει αδιάκοπα τη ζωή του, έχει κάποιο δικαίωμα να χαμογελάσει με την ιδέα που έχουμε συνήθως για το «κουράγιο». Ο Σεντ-Εξιπερί θα μου επιτρέψει ν' αναφέρω ένα παλιό γράμμα του· είναι απ' την εποχή που πετούσε πάνω απ' τη Μαυριτανία, εκτελώντας την πτήση Καζαμπλάνκα-Ντακάρ: «Δεν ξέρω πότε θα γυρίσω, έχω πολλή δουλειά τους τελευταίους μήνες: αναζητήσεις χαμένων συντρόφων, προσφορά βοήθειας σε αεροπλάνα που έπεσαν σε αφιλόξενες περιοχές και μερικές ταχυδρομικές αποστολές για το Ντακάρ.

»Τις προάλλες έκανα ένα μικρό κατόρθωμα: πέρασα δυο μέρες και δυο νύχτες με έντεκα Μαυριτανούς κι έναν μηχανικό, για να σώσουμε ένα αεροπλάνο. Είχαμε διάφορους και σοβαρούς συναγερμούς. Για πρώτη φορά άκουσα τις σφαιρές να σφυρίζουν πάνω απ' το κεφάλι μου. Ξέρω, επιτέλους, τι είμαι, μέσα σ' αυτό το περιβάλλον: πολύ πιο ατάραχος, πιο ήρεμος απ' τους Μαυριτανούς. Κατάλαβα όμως επίσης αυτό που με παραξένευε πάντα: το γιατί ο Πλάτων (ή ο Αριστοτέλης;) τοποθετεί το κουράγιο στην τελευταία βαθμίδα

των αρετών. Απλά, γιατί δε γεννιέται από πολύ όμορφα συναισθήματα: χρειάζεται λίγη οργή, λίγη ματαιοδοξία, πολύ πείσμα και μια χυδαία αθλητική απόλαυση. Ιδίως έξαρση της φυσικής δύναμης, που ωστόσο δεν παίζει κανένα ρόλο. Σταυρώνεις τα χέρια σου πάνω απ' τ' ανοιχτό σου πουκάμισο και αναπνέεις καλά. Είναι μάλλον ευχάριστο. Όταν αυτό γίνεται τη νύχτα, ανακατεύεται και το συναίσθημα πως έκανες μια μεγάλη βλακεία. Ποτέ πια δε θα ξαναθαυμάσω έναν άνθρωπο που θα 'ναι μόνο γενναίος».

Θα μπορούσα να βάλω σαν επιγραφή σ' αυτό το απόσπασμα ένα απόφθεγμα απ' το βιβλίο του Κεντόν (που δεν το επιδοκιμάζω πάντα):

«Κρύβει κανείς το ότι είναι γενναίος όπως και το ότι είναι ερωτευμένος» ή, ακόμα καλύτερα: «Οι γενναίοι κρύβουν τις πράξεις τους όπως και οι έντιμοι τις αγαθοεργίες τους. Τις μεταμφιέζουν ή τις απαρνιούνται».

Όλ' αυτά που διηγείται ο Σεντ-Εξιπερί τα λέει «ξέροντας τα πράγματα». Η προσωπική αντιμετώπιση ενός συχνού κινδύνου δίνει στο βιβλίο του μια αυθεντική και απαραμίλλη γεύση. Είχαμε πολλές πολεμικές διηγήσεις ή φανταστικές περιπέτειες, όπου καμιά φορά διαφαίνεται το επιτήδειο ταλέντο του συγγραφέα, μα που κάνουν τους πραγματικούς τυχοδιώκτες ή τους μαχητές που τις διαβάζουν να χαμογελάνε. Αυτή η αφήγηση, της οποίας θαυμάζω τη λογοτεχνική αξία, έχει εξάλλου και την αξία ενός ντοκουμέντου, και αυτά τα δυο χαρίσματα, τόσο ανέλπιστα συνδεδεμένα, δίνουν στη *Νυχτερινή Πτήση* την εξαιρετική της σπουδαιότητα.

ANTPE ZINT

1

ΟΙ ΛΟΦΟΙ ΚΑΤΩ ΑΠΟ το αεροπλάνο βάθαιναν κιόλας το σκιερό αυλάκι τους μέσ' στο χρυσάφι του δειλινού. Οι πεδιάδες φωτίζονταν, μ' ένα ασυνήθιστο όμως φως: Σε αυτό τον τόπο δεν παύουν ν' αντανakλούν το χρυσάφι τους, όπως και ύστερα απ' τον χειμώνα δεν παύουν ν' αντανakλούν τη λευκότητα του χιονιού τους.

Και ο πιλότος Φαμπιέν, που έφερε απ' τον απώτατο Νότο προς το Μπουένος Άιρες το ταχυδρομείο της Παταγονίας, καταλάβαινε το πλησίασμα της νύχτας απ' τα ίδια εκείνα σημάδια των νερών ενός λιμανιού· από κείνη τη γαλήνη, από κείνες τις ανάλαφρες ρυτίδες που μόλις διαγράφονταν στα ήρεμα σύννεφα. Έμπαινε σ' έναν απέραντο και ήσυχο όρμο.

Θα μπορούσε να πιστέψει ακόμα, μέσα σ' αυτή τη γαλήνη, πως κάνει έναν αργό περίπατο, σχεδόν σαν βοσκός. Οι βοσκοί της Παταγονίας πάνε με το πάσο τους, χωρίς να βιάζονται, απ' το ένα κοπάδι στ' άλλο: πήγαινε κι αυτός απ' τη μια

πόλη στην άλλη, ήταν ο βοσκός των μικρών πόλεων. Κάθε δυο ώρες αντάμωνε κοπάδια που έρχονταν να πιουν στις όχθες ενός ποταμού ή που έβοσκαν στην πεδιάδα.

Καμιά φορά, ύστερα από εκατό χιλιόμετρα στέπας πιο ακατοίκητης και απ' τη θάλασσα, συναντούσε κανένα ξεμοναχιασμένο αγρόκτημα, που φαινόταν σαν να φέρνει πίσω, μέσ' απ' τα κύματα των λιβαδιών, το φορτίο του με τις ανθρώπινες ζωές – και τότε χαιρετούσε, με τα φτερά, αυτό το καράβι.

«Το Σαν Ζουλιάν μπροστά μας· θα προσγειωθούμε σε δέκα λεπτά».

Ο ραδιοναυτίλος έστελνε το μήνυμα σ' όλους τους σταθμούς της γραμμής.

Τέτοιες σκάλες κλιμακώνονταν σε δυόμισι χιλιάδες χιλιόμετρα, απ' το Στενό του Μαγγελάνου ως το Μπουένος Άιρες· τούτη δω όμως ξανοίγεται στα σύνορα της νύχτας, όπως στην Αφρική ξανοίγεται προς το μυστήριο το τελευταίο υποταγμένο χωριό.

Ο ραδιοτηλεγραφετής έδωσε ένα χαρτί στον πιλότο:

«Υπάρχουν τόσες θύελλες, που οι κερανοί γεμίζουν τα ακουστικά μου· θα κοιμηθείτε στο Σαν Ζουλιάν;»

Ο Φαμπιέν χαμογέλασε: ο ουρανός ήταν γαλήνιος σαν ενυδρείο, και όλες οι σκάλες μπροστά τους ανέφεραν: «Ουρανός καθαρός, άνεμος μηδέν».

Απάντησε:

«Θα συνεχίσουμε».

Μα ο ραδιοτηλεγραφετής σκεφτόταν πως κάπου θα 'χαν

φωλιάσει οι θύελλες, όπως φωλιάζουν και τα σκουλήκια σε ένα φρούτο· η νύχτα θα 'ταν όμορφη, και όμως χαλασμένη: σιχαινόταν να μπει σ' αυτό το σκοτάδι, που ήταν έτοιμο να σαπίσει.

Κατεβαίνοντας, με το μοτέρ στο ρελαντί, προς το Σαν Ζουλιάν, ο Φαμπιέν ένιωσε κουρασμένος. Όλα όσα γλυνκαίνουν τη ζωή των ανθρώπων μεγάλωναν καθώς τα πλησίαζε: τα σπίτια τους, τα καφεενδάκια τους, τα δέντρα τους. Έμοιαζε μ' έναν κατακτητή που στο τέλος των κατακτήσεών του σκύβει πάνω στα εδάφη της αυτοκρατορίας και ανακαλύπτει την ταπεινή ευτυχία των ανθρώπων. Ο Φαμπιέν ένιωθε την ανάγκη να καταθέσει τα όπλα, να νιώσει το βάρος του και τις κομμάρες του –είναι κανείς πλούσιος ακόμα κι από βάσανα– και να 'ναι εδώ ένας απλός άνθρωπος που κοιτάζει από το παράθυρο μια θέα αμετάβλητη. Αυτό το μικροσκοπικό χωριό θα το αποδεχόταν: αφού διαλέξει κανείς, αρκείται πια στη σύμπτωση της ύπαρξής του και μπορεί και να τ' αγαπήσει. Σας περιορίζει σαν τον έρωτα. Ο Φαμπιέν θα 'θελε να ζήσει εδώ πολύ καιρό, να πάρει εδώ το μερτικό του από την αιωνιότητα, γιατί οι μικρές πόλεις, όπου περνούσε εδώ και ώρα, και οι περιφραγμένοι με παλιούς τοίχους κήποι που διέσχιζε του φαίνονταν πως διατηρούνταν αιώνια, έξω και πέρα απ' αυτόν. Και το χωριό ανέβαινε προς το πλήρωμα, και ξανοιγόταν προς αυτό. Και ο Φαμπιέν σκεφτόταν τις φιλίες, τα τρυφερά κορίτσια, την οικειότητα των άσπρων τραπεζομάντιλων, όλα αυτά που, σιγά σιγά, εξοικειωνόταν μαζί τους για πάντα. Και το χωριό κυλούσε ξυστά κάτω απ' τα φτερά, εκθέτοντας το μυστήριο των κλειστών κήπων του, που οι τοίχοι τους δεν προστάτευαν πια.

Μα ο Φαμπιέν, αφού προσγειώθηκε, κατάλαβε πως δεν είχε δει τίποτα, εκτός από την αργή κίνηση μερικών ανθρώπων ανάμεσα στις πέτρες τους. Αυτό το χωριό προστάτευε, με την ίδια την ακινησία του, το μυστικό των παθών του, απαρνιόταν τη γλυκύτητά του: θα έπρεπε να εγκαταλείψεις κάθε προσπάθεια για να το κατακτήσεις.

Όταν πέρασαν τα δέκα λεπτά της στάσης, ο Φαμπιέν ξανάξεκίνησε.

Στράφηκε προς τον Σαν Ζουλιάν: δεν ήταν πια παρά μια φούχτα φώτα, μια φούχτα αστέρια, και ύστερα διαλύθηκε και η σκόνη που για τελευταία φορά τον έβαλε σε πειρασμό.

«Δε βλέπω πια τα καντροάν: θ' ανάψω».

Γύρισε τους διακόπτες, μα οι κόκκινες λάμπες του θαλαμίσκου έριξαν πάνω στις βελόνες ένα φως τόσο αδύνατο σε εκείνη τη γαλάζια ανταύγεια, που δεν τις χρωμάτιζε διόλου. Πέρασε τα δάχτυλά του μπροστά από ένα λαμπιόνι: μόλις που χρωματίστηκαν λίγο.

«Είναι πολύ νωρίς».

Ωστόσο η νύχτα ανέβαινε, όμοια με σκοτεινό καπνό, και γέμιζε κιόλας τις κοιλάδες. Δεν τις ξεχώριζες πια απ' τις πεδιάδες. Τα χωριά είχαν ανάψει ήδη τα φώτα τους, και οι αστερισμοί τους αποκρίνονταν ο ένας στον άλλον. Και αυτός όμως, με το δάχτυλο, αναβόσβηνε τα φώτα πορείας του, απαντώντας στα χωριά. Η γη ήταν γεμάτη με φωτεινά καλέσματα: κάθε σπίτι άναβε τ' αστέρι του αντίκρου στην απέναντι νύχτα, όπως στρέφεις έναν φάρο προς τη θάλασσα. Καθετί που σκέπαζε μια ανθρώπινη ζωή λαμπύριζε. Ο Φαμπιέν παραξενεύτηκε που το πέρασμα στη νύχτα έγινε αυτή τη φορά σαν είσοδος σε λιμάνι, αργή και ωραία.

Έσκυψε το κεφάλι του στον πίνακα πλοήγησης. Ο φώσφορος απ' τις βελόνες άρχισε να λάμπει. Ο πιλότος έλεγξε τον έναν μετά τον άλλον όλους τους αριθμούς κι έμεινε ευχαριστημένος. Έβρισκε πως ήταν καλά θρονιασμένος στον ουρανό. Άγγιξε με το δάχτυλο έναν ατσαλένιο άξονα κι ένιωσε, μέσ' στο μέταλλο, να κυλά η ζωή: το μέταλλο δε δονούνταν, μα ζούσε. Τα πεντακόσια άλογα του κινητήρα γεννούσαν μέσα στην ύλη ένα ρεύμα πολύ γλυκό, που μεταμόρφωνε την ψυχρότητά της σε βελουδένια σάρκα. Για μια ακόμα φορά ο πιλότος δεν ένιωθε πετώντας ούτε ίλιγγο ούτε μεθύσι, μα τη μυστηριώδη επίδραση μιας ζωντανής σάρκας.

Τώρα που υπήρχε ένας ξαναφτιαγμένος κόσμος, σπρωχνόταν εκεί με τους αγκώνες για να καθίσει με άνεση.

Χτύπησε ανάλαφρα με το δάχτυλο τον πίνακα της ηλεκτρικής διανομής, άγγιξε έναν-έναν τους διακόπτες, κουνήθηκε λίγο, ακούμπησε πίσω καλύτερα και αναζήτησε την καλύτερη στάση που θα του επέτρεπε να νιώσει καλά το ταλάντεμα των πέντε τόνων του μετάλλου που σήκωνε στους ώμους της μια κινούμενη νύχτα. Έστερα ψηλάφισε κι έσπρωξε στη θέση του τον βοηθητικό φακό του, τον άφησε, τον ξανάπιασε, βεβαιώθηκε πως δε γλιστρούσε, τον άφησε πάλι για ν' αγγίξει έναν-έναν τους μοχλούς, να τους σιγουρέψει, να εξασκήσει τα δάχτυλά του να δουλεύουν στα τυφλά. Έστερα, όταν τα δάχτυλά του εξασκήθηκαν καλά, επέτρεψε στον εαυτό του ν' ανάψει ένα φως και παρακολούθησε μόνο πάνω στα καντράν την είσοδό του στη νύχτα, σαν μακροβούτι. Έστερα, αφού τίποτα δε σάλευε, ούτε δονούνταν, ούτε έτρεμε, αφού η γυροσκοπική πυξίδα του, το υψόμετρό του και ο κινητήρας του παρέμεναν σταθερά, τε-

ντώθηκε λίγο, ακούμπησε τον σβέρο του στη δερμάτινη πλάτη του καθίσματός του και άρχισε αυτή τη βαθιά μελέτη της πτήσης, όπου γεύεται κανείς μια απρόσμενη και ανεξήγητη ελπίδα.

Και τώρα, μέσ' στην καρδιά της νύχτας, σαν νυχτοφύλακας, ανακαλύπτει πως η νύχτα φανερώνει τον άνθρωπο: αυτές οι εκκλήσεις, αυτά τα φώτα, αυτή η ανησυχία. Αυτό το απλό αστέρι μέσ' στο σκοτάδι: η απομόνωση ενός σπιτιού. Ένα άλλο σβήνει: είναι ένα σπίτι που κλείνεται στον έρωτά του.

Ή στην πλήξη του. Είναι ένα σπίτι που παύει να στέλνει τα σήματά του στον υπόλοιπο κόσμο. Δεν ξέρουν τι ελπίζουν αυτοί οι χωριάτες που ακουμπάνε τους αγκώνες τους στο τραπέζι, μπροστά στη λάμπα τους: Δεν ξέρουν πως ο πόθος τους φτάνει τόσο μακριά μέσ' στη μεγάλη νύχτα που τους τυλίγει. Μα ο Φαμπιέν τ' ανακαλύπτει όταν έρχεται από χίλια χιλιόμετρα μακριά και νιώθει κύματα, από βάθη μεγάλα, ν' ανεβοκατεβάζουν το αεροπλάνο, που αναπνέει, αφού πέρασε πια μέσ' από δέκα καταιγίδες, σαν μέσ' από εχθρικά κράτη, κι ανάμεσά τους, από ήρεμα φεγγαρόφωτα, και όταν φτάνει σ' αυτά τα φώτα, στο ένα μετά απ' τ' άλλο, με το αίσθημα του νικητή. Οι άνθρωποι αυτοί νομίζουν πως η λάμπα τους φέγγει για το ταπεινό τους τραπέζι, μα ογδόντα χιλιόμετρα μακριά τους, κάποιος έχει κιόλας συγκινηθεί απ' την έκκληση αυτής της λάμπας, σαν να την κουνούσαν, απελπισμένοι, από ένα έρημο νησί, μπροστά στη θάλασσα.

Η α μπορούσε να παλέψει ακόμα, να δοκιμάσει την τύχη του: δεν υπάρχει εξωτερικό πεπρωμένο. Υπάρχει όμως ένα πεπρωμένο εσωτερικό: έρχεται μια στιγμή που ανακαλύπτεις τον εαυτό σου τρωτό· τότε τα λάθη σε τραβούν σαν ίλιγγος. Και ήταν εκείνη τη στιγμή που, πάνω από το κεφάλι του, σε μια σχισμή που άφησε η θύελλα, έλαμψαν μερικά άστρα, σαν θανάσιμο δόλωμα στο βάθος ενός δικτυού. Έκρινε σωστά πως τούτο ήταν παγίδα: βλέπεις τρία άστρα σε μια τρύπα, ανεβαίνεις προς αυτά, και ύστερα δεν μπορείς πια να κατεβείς και μένεις εκεί, βουλιάζοντας μέσα σε αυτά... Μα διψούσε τόσο για φως, που ανέβηκε.

Ο **ΑΝΤΟΥΑΝ ΝΤΕ ΣΕΝΤ-ΕΞΙΠΕΡΙ** γεννήθηκε το 1900 στη Λυών. Εργάστηκε ως πιλότος, συμβάλλοντας στη δημιουργία αεροπορικών ταχυδρομικών γραμμών, ως δοκιμαστής αεροσκαφών και ως ρεπόρτερ. Κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, υπηρέτησε ως πιλότος αναγνωριστικών πτήσεων των συμμαχικών δυνάμεων. Τον Ιούλιο του 1944 απογειώθηκε για ακόμη μία αποστολή. Δεν ξαναγύρισε ποτέ. Τα βιβλία του **Ο ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ, ΠΟΛΕΜΙΚΟΣ ΠΙΛΟΤΟΣ, ΓΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ** και **ΝΥΧΤΕΡΙΝΗ ΠΤΗΣΗ** απέκτησαν δικαίως μια θέση στα αριστουργήματα της κλασικής λογοτεχνίας.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psychogios.gr

ISBN 978-960-702-037-6

9 789607 020376

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 01222

ΓΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΜΕ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ